MONITOR BEZPIECZEŃSTWA INSTYTUTU ZACHODNIEGO

5/2026
23.11.2026

Redakcja i opracowanie:
dr Karol Janoś

OBRONNOŚĆ

NIEMIECKIE MINISTERSTWO OBRONY ROZWAŻA ZAKUP NOWYCH SAMOLOTÓW TRANSPORTOWYCH

[29.09.2026] Minister obrony RFN Boris Pistorius w trakcie wizyty w zakładach Airbusa w Bremie ogłosił, że resort obrony rozważa wymianę użytkowanych przez Bundeswehrę 16 samolotów transportowych Airbus A400M na nowe maszyny z uwagi na to, że nie są one przystosowane do realizacji stricte wojskowych działań. Samolotom brakuje wyposażenia m.in. w system obrony przeciwrakietowej. W ocenie Pistoriusa obecna sytuacja bezpieczeństwa wymusza konieczność zastanowienia się nad zastąpieniem dotąd wykorzystywanych 16 A400M na w pełni operacyjne samoloty taktyczne. Obecnie na wyposażeniu Bundeswehry znajduje się łącznie 54 samolotów A400M. W ocenie ministra obrony RFN koszt wymiany 16 samolotów może wynieść miliardy euro. Według szacunków cena zakupu jednego samolotu A400M wynosi od 150 do 200 mln euro.

SZEF RESORTU OBRONY RFN ZAPOWIADA SFORMOWANIE PUŁKU DRONOWEGO BUNDESWEHRY

[1.10.2026] Minister Obrony RFN Boris Pistorius podczas wizyty na poligonie w Bergen w Dolnej Saksonii ogłosił utworzenie pułku dronowego w ramach Wojsk Lądowych Bundeswehry. Decyzja o sformowaniu tego typu wyspecjalizowanej jednostki została podjęta na podstawie doświadczenia wyniesionego z trwającej wojny między Rosją i Ukrainą. „Kto chce osiągnąć przewagę na lądzie, musi opanować walkę z wykorzystaniem systemów bezzałogowych" – podkreślał szef niemieckiego resortu obrony. Nowo formowany pułk ma dysponować zdolnościami w zakresie rozpoznania, zwalczania i przechwytywania wrogich dronów i operować w zasięgu do 500 km.

Zgodnie z założeniami pułk ma liczyć docelowo 600 żołnierek i żołnierzy i składać się z pięciu kompanii o zróżnicowanych zdolnościach. Pierwsza z nich będzie dysponować uzbrojeniem przeznaczonym do rażenia celów na krótkich dystansach. Kolejna z kolei ma specjalizować się w zwalczaniu celów na średnich dystansach (do kilkuset km). Następne dwie będą skupiać się na zwalczaniu dronów i walce elektronicznej. Piąta kompania ma według planów odpowiadać za nowe rozwiązania technologiczne i realizację testów. Według zapowiedzi inspektora wojsk lądowych gen. Christiana Freudinga nowa jednostka powinna osiągnąć tzw. zdolność początkową już w przyszłym roku.

Według planów pułk dronowy ma stanowić samodzielny komponent w ramach Dywizji 2025. Projekt Dywizja 2025 zakłada utworzenie na bazie 10. Dywizji Pancernej w pełni gotowego do działań i odpowiednio wyposażonego związku taktycznego liczącego do 30 000 żołnierek i żołnierzy. W skład 10. Dywizji Pancernej wchodzi 45. Brygada Pancerna, która od 2027 r. będzie na stałe rozlokowana w Litwie.

NOWY PORT DLA NIEMIECKIEJ MARYNARKI WOJENNEJ

[5.10.2026] Minister obrony RFN Boris Pistorius i minister gospodarki Dolnej Saksonii Olaf Lies podpisali porozumienie w sprawie budowy nowego portu dla marynarki wojennej w miejscowości

Emden. Plany przewidują utworzenie nowej bazy sił morskich do 2030 r. Szef resortu obrony deklarował, że wraz z uruchomieniem nowego portu Bundeswehry powstanie ok. 2000 nowych miejsc pracy. Pistorius wskazywał, że za lokalizacją bazy w Emden przemawiała przede wszystkim dostępność rozległych terenów oraz dogodny dostęp do Oceanu Atlantyckiego. Według wstępnych założeń w porcie w Emden miałyby stacjonować okręty zaopatrzeniowe i wsparcia.

Do tej pory niemiecka marynarka wojenna posiadała tylko jeden port nad Morzem Północnym, który zlokalizowany jest w Wilhelmshaven. Resort obrony Niemiec prowadził konsultację w sprawie budowy nowego portu dla Bundeswehry od kilku miesięcy. Konieczność uruchomienia nowej bazy dla sił morskich była uzasadniana potrzebą rozbudowy marynarki wojennej. Pistorius w trakcie podpisywania porozumienia w sprawie portu w Emden podkreślał, że dzięki dysponowaniu drugą bazą nad Morzem Północnym zwiększy się mobilność i efektywność niemieckich sił morskich. Zwracał uwagę, iż Niemcy mają obecnie najmniejszą marynarkę wojenną w swojej historii, mimo że musi ona wykonywać bardzo szerokie spektrum zadań. W ocenie Pistoriusa rozbudowa sił morskich jest koniecznością i będzie realizowana w najbliższych latach.

NIEMIECKI PARLAMENT ZATWIERDZIŁ ZAKUP KOLEJNYCH FREGAT DLA MARYNARKI WOJENNEJ

[7.10.2026] Komisja Budżetowa Bundestagu wydała zgodę na zakup kolejnych czterech fregat MEKO A-200 DEU produkowanych przez niemieckie przedsiębiorstwo ThyssenKrupp Marine Systems (TKMS). Fregaty te przeznaczone są przede wszystkim do zwalczania okrętów podwodnych. Na ich wyposażeniu znajduje się m.in. sonar kadłubowy i holowany oraz wyrzutnie lekkich torped typu MU-90. W zakresie wyszukiwania i zwalczania okrętów podwodnych okręty mają być także wspomagane przez śmigłowce NH-90 Sea Tiger.

Łącznie na wyposażeniu Bundeswehry ma się znaleźć osiem fregat MEKO A-200 DEU. Komisja Budżetowa Bundestagu zatwierdziła zakup pierwszych czterech okrętów 8 lipca br. Miało to miejsce tuż po ogłoszeniu decyzji Ministerstwa Obrony RFN o odstąpieniu od realizacji projektu nabycia dla sił morskich Bundeswehry sześciu fregat F126. Powodem rezygnacji z niego były poważne opóźnienia i gwałtowny wzrost kosztów. Resort obrony zdecydował, że zamiennikiem dla fregat F126 będą okręty MEKO A-200 DEU.

Pozyskanie tego typu okrętów przez RFN jest niezbędne ze względu na jej zobowiązania w ramach NATO. Według dokonanych ustaleń Niemcy są zobligowane do zapewnienia zdolności zwalczania okrętów podwodnych na północnym Atlantyku od 2028 r. (obszar między Wielką Brytanią, Islandią i Grenlandią). Region ten ma znaczenie strategiczne, gdyż stanowi kluczowy punkt dostępu do Atlantyku dla rosyjskiej Floty Północnej i służy jako ważny szlak zaopatrzeniowy z Ameryki Północnej do Europy.

NIEMIECKI RESORT KRYTKOWANY ZA PROBLEMY W REALIZACJI ZAMÓWIENIA NA NOWE ŚMIGŁOWCE BOJOWE

[1.11.2026] Federalny Trybunał Obrachunkowy w raporcie dla Bundestagu skrytykował działania Ministerstwa Obrony RFN dotyczące przygotowania projektu nabycia nowych lekkich śmigłowców

bojowych dla Bundeswehry. Zdaniem organu kontrolnego błędy po stronie resortu będą skutkowały tym, że zamówione śmigłowce osiągną pełność zdolność operacyjną znacznie później niż zakładano. Sprawa dotyczy zwartej w grudniu 2023 r. z Aibrus Helicopters umowy ramowej na dostawę 82 lekkich śmigłowców bojowych H145M. Dostawa pierwszej transzy zamówionych śmigłowców (62 maszyn), której koszt przewidziano się na ok. 2,5 mld euro, miała zostać zrealizowana w latach 2024-2028. W 2025 r. złożono zamówienie na kolejnych 20 maszyn. Z łącznie zamówionych 82 śmigłowców 72 maszyny miały trafić do sił lądowych Bundeswehry, a pozostałych 20 do sił specjalnych Luftwaffe.

W ocenie Federalnego Trybunału Obrachunkowego Ministerstwo Obrony na etapie planowania zamówienia nie doszacowało nakładów potrzebnych do przekształcenia cywilnego modelu bazowego śmigłowca w wojskowy śmigłowiec bojowy. Wskutek tego Bundeswehra otrzyma zamówiono śmigłowce w konfiguracji tymczasowej, która nadaje się tylko do prowadzenia szkoleń, ale nie do realizacji działań bojowych. Jednym z głównych problemów jest amunicja, która ma znajdować się na wyposażaniu H145M. Według raportu Federalnego Trybunału Obrachunkowego dostępna do tej pory amunicja kalibru 20 mm do działka pokładowego może być niebezpieczna, ponieważ jej spłonki są wrażliwe na wyładowania elektrostatyczne. Na obecnym etapie nie można określić, kiedy wada ta zostanie usunięta przez producenta.

KOMENTARZ

Pozyskanie śmigłowców H145M dla Bundeswehry uchodziło do tej pory za jeden z wzorcowych projektów *Zeitenwende* w niemieckiej polityce obrony. Miał symbolizować zmianę podejścia niemieckiego resortu do realizacji zamówień wojskowych. Ministerstwo Obrony RFN zamiast zlecić producentowi opracowanie zupełnie nowej konstrukcji, co zwykle trwało przez wiele lat, zdecydowało się na zakup modelu już dostępnego na rynku, który był także użytkowany przez inne państwa. Dodatkowym atutem miał być też fakt, że śmigłowce H145M w wersji wojskowej były już z powodzeniem wykorzystywane przez Siły Specjalne Bundeswehry (Kommando Spezialkräfte).

Zdiagnozowane przez Federalny Trybunał Obrachunkowy problemy w realizacji projektu pozyskania śmigłowców H145M mogą mieć poważny wpływ na kwestie związane z wypełnieniem przez RFN zobowiązań, które przyjęli na siebie Niemcy w ramach NATO. Zakładają one, że do 2029 r. RFN zagwarantuje na potrzeby Sojuszu 12 śmigłowców bojowych, a do 2032 r. łącznie 72 maszyny. W ocenie Federalnego Trybunału Obrachunkowego dotrzymanie tych terminów jest na obecnym etapie mało realne. Niemiecki resort obrony zgłosił gotowość do przeanalizowania zastrzeżeń przedstawionych w raporcie organu kontrolnego i jednocześnie odrzucił obawy, że Niemcy będą mieć problem z wywiązaniem się ze swoich zobowiązań w ramach NATO.

◉ NOWY INSPEKTOR GENERALNY NIEMIECKICH SIŁ ZBROJNYCH

[5.11.2026] Resort obrony RFN poinformował, że nowym generalnym inspektorem Bundeswehry zostanie w styczniu 2027 r. dotychczasowy dowódca wojsk lądowych gen. porucznik Christian Freuding. Zastąpi on na tym stanowisku gen. Carstena Breuera, który we wrześniu br. obejmie funkcję przewodniczącego Komitetu Wojskowego NATO.

Gen. Freuding (ur. 1971) rozpoczął służbę w Bundeswehrze w 1990 r. Po odbyciu szkolenia oficerskiego ukończył nauki polityczne na Uniwersytecie Bundeswehry w Hamburgu. W 1999 r. obronił doktorat na swojej macierzystej uczelni w Hamburgu poświęcony aktywności RFN jako niestałego członka Rady Bezpieczeństwa ONZ. W latach 2004-2006 odbywał kurs sztabowy na Akademii Dowodzenia Bundeswehry w Hamburgu, który ukończył z najwyższymi notami spośród całego rocznika w stopniu majora. W trakcie służby brał udział operacjach w Bośni i Hercegowinie oraz w Afganistanie.

W 2022 r. Freuding objął stanowisko szefa specjalnego sztabu ds. Ukrainy w Ministerstwie Obrony RFN, który odpowiadał za koordynowanie pomocy militarnej dla ukraińskich sił zbrojnych. Pełniąc tę funkcję, zyskał uznanie za swój profesjonalizm ze strony polityczek i polityków wielu ugrupowań partyjnych. Dzięki sprawnemu wywiązywaniu się z obowiązków w sztabie ds. Ukrainy zdobył także zaufanie socjaldemokratycznego ministra Borisa Pistoriusa i jego współpracowników. W 2023 r. Freuding został mianowany przez szefa resortu obrony na stanowisko dyrektora nowo utworzonego w strukturach resortu sztabu ds. planowania i dowodzenia. Stanowisko inspektora wojsk lądowych gen. Freuding objął w 2025 r.

BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

SZEF RESORTU SPRAW WEWNĘTRZNYCH RFN DOMAGA SIĘ ROZSZERZENIA MANDATU AGENCJI FRONTEX

[26.09.2026] Federalny minister spraw wewnętrznych Alexander Dobrindt opowiedział się za wzmocnieniem mandatu Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej (European Border and Coast Guard Agency, FRONTEX). Podczas wystąpienia przed spotkaniem szefów resortów spraw wewnętrznych w Monachium (Munich Migration Meeting) wskazywał, że istnieje konieczność rozszerzenia kompetencji agencji także w odniesieniu do sytuacji nadzwyczajnych. Dobrindt odwoływał się przy tym do doświadczeń związanych masowym napływem migrantek i migrantów do hiszpańskiej enklawy Ceuta w Afryce Północnej, który miał miejsce latem tego roku.

W ocenie szefa niemieckiego resortu spraw wewnętrznych w takich przypadkach, jak w Ceucie, które nie mają nic wspólnego z kryzysem humanitarnym, powinien działać mechanizm umożliwiający szybką organizację powrotu migrantek i migrantów. Według Dobrindta państwa znajdujące się na graniach zewnętrznych UE wymagają większego wsparcia w sytuacjach kryzysowych. FRONTEX potrzebuje w jego ocenie szybkich oddziałów reagowania, które będą zdolne do podjęcia akcji w ciągu 24 godzin.

NIEMIECKI PRZEMYSŁ APELUJE O WIĘKSZE ZAANGAŻOWANIE NA RZECZ OCHRONY PRZED ZAGROŻENIAMI ZE STRONY ROSJI

[12.10.2026] Holger Lösch, zastępca dyrektora generalnego Federalnego Zrzeszenia Przemysłu Niemieckiego (Bundesverband der Deutschen Industrie, BDI) w rozmowie z dziennikiem „Handelsblatt" przestrzegał przed rosnącym zagrożeniem ze strony Rosji dla niemieckich przedsiębiorstw. Wiceszef BDI odnosząc się do niedawnego ostrzeżenia Federalnej Służby

Wywiadowczej (Bundesnachrichtendienst, BND) w sprawie rosyjskiego zagrożenia, wskazywał, że ochrona gospodarki musi być traktowana jako kluczowy element bezpieczeństwa narodowego i jeden z najważniejszych priorytetów politycznych. W jego ocenie niezbędne jest wypracowanie procedur oraz ustanowienie ścisłej współpracy między organami państwa i sektorem gospodarczym na polu ochrony przedsiębiorstw, zwłaszcza w obliczu trudności w przewidywaniu charakteru i celów ewentualnych ataków.

Według BDI istnieją poważne braki w zakresie działań obronnych. Jedną z największych luk w funkcjonującym systemie ochrony jest przejście od ostrzeżeń wydawanych przez organy państwowe do konkretnych działań. Choć niemieckie firmy coraz częściej powiadamiane są o zagrożeniach, a współpraca ze służbami bezpieczeństwa uległa wyraźnej poprawie, to wciąż brakuje wspólnych procedur, które umożliwiałyby szybkie uruchamianie środków zaradczych po wydaniu ostrzeżeń o pojawiających się zagrożeniach.

OSTRZEŻENIE APPLE'A DLA NIEMIECKIEGO RZĄDU I POSŁÓW BUNDESTAGU W SPRAWIE ATAKÓW HAKERSKICH

[2.11.2026] Koncern Apple powiadomił członków rządu federalnego i posłów do Bundestagu, że mogli stać się ofiarami ataków hakerskich z wykorzystaniem oprogramowania szpiegującego. Według ustaleń firmy celem ataków było włamanie się do iPhone'ów. Informacja ta została potwierdzona przez federalnego ministra ds. cyfryzacji Karstena Wildbergera. Osoby, które mogły stać się ofiarami hakerskich ataków, zostały także ostrzeżone przez Federalny Urząd ds. Bezpieczeństwa Technik Informatycznych (Bundesamt für Sicherheit in der Informationstechnik), który przekazał im instrukcje postępowania. Według doniesień tygodnika „Der Spiegel" w kręgu odbiorców ostrzeżeń ze strony Apple'a mieli znaleźć się członkowie delegacji kanclerza Friedricha Merza w trakcie jego niedawnej wizyty w Azji oraz pracownicy resortów federalnych, a także dziennikarze.

Według informacji podanych przez Apple'a ostrzeżenia o zagrożeniu hakerskimi atakami zostały wysłane do osób w 99 państwach. Z ustaleń niemieckich mediów wynika, iż koncern Apple gromadzi zwykle informacje o zagrożeniach przez dłuższy czas, a następnie przekazuje je wszystkim potencjalnie poszkodowanym użytkownikom jednocześnie. Oznacza to, że nie wszystkie osoby, które zostały ostrzeżone, musiały zostać zaatakowane przy użyciu tego samego złośliwego oprogramowania oraz przez te same grupy hakerskie.

POLITYKA BEZPIECZEŃSTWA

DECYZJA RZĄDU RFN W SPRAWIE DALSZEGO ZAANGAŻOWANIA W MISJI W SUDANIE POŁUDNIOWYM

[30.09.2026] Gabinet chadeków i socjaldemokratów zdecydował o kontynuacji zaangażowania Bundeswehry w realizowaną przez ONZ misję w Sudanie Południowym (UNMISS). Misja ta prowadzona jest od 2011 r., a jej głównym celem to umacnianie pokoju i bezpieczeństwa oraz pomoc

w tworzeniu warunków umożliwiających rozwój. W ostatnich latach ogólna sytuacja w tym państwie uległa poprawie, jednak wciąż istnieje ryzyko pogorszenia stanu bezpieczeństwa. Działania misji skupiają się na zapewnieniu warunków pozwalających na dostarczanie pomocy humanitarnej, na którą zdane jest wciąż 3/4 ludności tego państwa.

Niemieckie siły zbrojne biorą udział w UNMISS od początku jej ustanowienia, a ich zadania koncentrują się na pracach w sztabie dowodzenia misji w Dżubie oraz doradztwie i monitorowaniu sytuacji bezpieczeństwa. Rząd RFN chce, aby poziom zaangażowania Bundeswehry w operację pozostał taki sam, jak w poprzednich latach. Zgodnie z wnioskiem skierowanym do Bundestagu w sprawie przedłużenia mandatu dla sił zbrojnych, w UNMISS mogłoby być zaangażowanych maksymalnie 50 żołnierek i żołnierzy.

ROZMOWY MINISTRÓW OBRONY NIEMIEC I SINGAPURU

[1.10.2026] Z wizytą w Niemczech przebywał minister obrony Singapuru Chan Chun Sing. Jednym z głównych tematów poruszanych podczas jego spotkania z szefem niemieckiego resortu obrony Borisem Pistoriusem była współpraca zbrojeniowa. Omawiano m.in. stan realizacji zamówień dla marynarki wojennej Singapuru obejmujących budowę okrętów patrolowych typu OPV (Offshore Patrol Vessel) oraz okrętów podwodnych typu U218/SG, kwestie modernizacji singapurskiej floty czołgów Leopard 2 oraz współpracę w ramach „Submarine Cooperation Network" i grupy użytkowników okrętów podwodnych klas 212, 214 i 218. Przedmiotem rozmów była ponadto sytuacja bezpieczeństwa w regionie Infdo-Pacyfiku oraz przebieg wojny między Rosją i Ukrainą, a także możliwości współpracy w obszarze cyberbezpieczeństwa.

BUNDESTAG ZA DALSZYM UDZIAŁEM BUNDESWEHRY W OPERACJI UE NA MORZU CZERWONYM

[15.10.2026] Bundestag przyjął wniosek rządu federalnego w sprawie przedłużenia udziału Bundeswehry w realizowanej przez Unię Europejską od 2024 r. operacji EUNAVFOR ASPIDES na Morzu Czerwonym. Głównym celem operacji jest zapewnienie bezpieczeństwa żeglugi i ochrona szlaków handlowych na tym akwenie. Powodem ustanowienia EUNAVFOR ASPIDES były podejmowane od jesieni 2023 r. na szeroką skalę przez proirańskie bojówki Hutich ataki na statki handlowe przepływające przez Morze Czerwone.

Niemieckie siły zbrojne są zaangażowane w operację ASPIDES od początku jej zainicjowania. Personel Bundeswehry bierze udział w pracach sztabowych w dowództwie operacji zlokalizowanym w greckiej Larissie i na statku dowodzenia oraz w realizacji lotów patrolowych. Zgodnie z uchwalonym przez Bundestag mandatem dla Bundeswehry w operacji, podobnie jak we wcześniejszych latach, będzie mogło być zaangażowanych maksymalnie 350 żołnierek i żołnierzy.

WIZYTA SZEFA RESORTU OBRONY PORTUGALI W BERLINIE

[4.11.2026] W Berlinie odbyło się spotkanie ministrów obrony Niemiec i Portugalii. Jednym z głównych tematów rozmów Borisa Pistoriusa i Nuna Mela był rozwój współpracy w obszarze przestrzeni kosmicznej. Szef niemieckiego resortu obrony wskazywał, że istnieje bardzo duży

potencjał do zacieśniania kooperacji w tym zakresie. Jako przykład wskazywał on budowę portu kosmicznego przez Portugalię na Azorach. Pistorius przypominał, że Niemcy planują w nadchodzących latach zainwestować w rozwój zdolności w domenie kosmicznej ok. 35 mld euro.

Ministrowie omawiali także możliwości pogłębienia współpracy zbrojeniowej. Perspektywy w tym obszarze są również znaczne z uwagi na to, że na wyposażeniu sił zbrojnych Portugali znajduje się wiele niemieckich systemów uzbrojenia, w tym m.in. czołgi podstawowe, fregaty i okręty podwodne. Poza tym oba państwa są także zaangażowane w realizowany poprzez organizację OCCAR projekt dotyczący kołowych transporterów opancerzonych GTK Boxer. Portugalia przystąpiła również do zainicjowanego przez Niemcy projektu European Sky Shield Initiative, którego celem jest zbudowanie zintegrowanego systemu obrony powietrznej.